

Interviu cu d-na Olga Kudeshkina

*judecătoare din Rusia exclusă din magistratură pentru exprimarea
opinii în legătură cu starea sistemului judiciar*

“The judgment of the European Court of Human Rights is a great victory for all Russian citizens who need an independent, impartial and equitable justice, that in many instances cannot be found in Russia. This is also the reason for which many of them need to address to the European Court of Human Rights.

The decision rendered to me a great moral and professional satisfaction, it represented for me a model and an example regarding how a judgment has to be reasoned and how cases regarding infringement of fundamental rights have to be handled, what kind of problems and aspects needs to be clarified and by which manner these kind of cases have to be evaluated.”

1. Ce reprezintă pentru dumneavoastră libertatea de expresie?

Într-un stat democratic de drept, libertatea de expresie constituie unul din drepturile și libertățile de bază, fundamentale ale omului – dreptul și libertatea de a-și exprima deschis atitudinile și opiniile.

Fără libertatea exprimării opiniilor este imposibilă realizarea altor drepturi și libertăți fundamentale ale omului, cum sunt libertatea accesului la informație și a diseminării ei, sau libertatea gândirii și a cuvântului, drepturi și libertăți ce au o importanță deosebită atât pentru fiecare cetățean în parte, cât și pentru societate în ansamblul ei.

Fără libertatea de expresie sunt imposibile lupta împotriva corupției, stabilirea adevărului, instaurarea dreptății.

Actele dreptului internațional confirmă importanța și valoarea acestui drept. Astfel, art. 19 al Declarației universale a drepturilor omului, ca și art. 10 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului încep cu următoarele cuvinte: “Fiecare are dreptul la libera exprimare a opiniei”.

Art. 29 al Constituției Federației Ruse stătuiază la rândul său: “Fiecăruia îi este garantată libertatea gândirii și a cuvântului.”

Aceste prevederi constituționale sunt valabile pentru toți cetățenii Federației Ruse, și, prin urmare, se aplică în totalitate și persoanelor ce ocupă funcții judecătorești.

Restrângerile sunt permise numai în baza unei legi federale și numai în măsura în care acest lucru e necesar pentru apărarea bazelor ordinii constituționale, moralității, sănătății, drepturilor și intereselor legale ale altor persoane, pentru asigurarea apărării securității statului.

Fără îndoială, într-un stat democratic de drept, judecătorul trebuie să beneficieze de dreptul la libertatea expresiei, deoarece problemele legate de activitatea puterii judecătorești prezintă un interes major pentru societate.

În același timp, dreptul la libera exprimare a opiniei îi impune judecătorului obligații deosebite și o răspundere specială.

Judecătorul trebuie să manifeste rețineră, atunci când autoritatea puterii judecătorești și imparțialitatea justiției pot fi puse la îndoială.

Totuși, judecătorii trebuie să se conformeze acestei reguli până la o anumită limită.

Daca în înfăptuirea actului de justiție sunt încălcate principiile independenței, imparțialității și inviolabilității judecătorilor, drepturile și libertățile cetățenilor, inclusiv dreptul cetățenilor la o dreaptă judecată publică, într-un stat democratic aceste probleme de mare importanță socială trebuie discutate liber.



Într-un stat democratic de drept, judecătorul trebuie să beneficieze de dreptul la libertatea expresiei, deoarece problemele legate de activitatea puterii judecătorești prezintă un interes major pentru societate.

În astfel de situații judecătorii au dreptul să dezbată deschis aceste importante probleme sociale, în scopul depășirii obstacolelor și dificultăților cu care sunt nevoiți să se confrunte în exercitarea obligațiilor profesionale.

Aceasta pentru că independența și imparțialitatea judecătorilor constituie nu un privilegiu personal, ci condiția necesară pentru exercitarea de către aceștia a funcției constituționale de înfăptuire a actului de justiție, a cărui scop principal este apărarea drepturilor și libertăților omului; pentru că fiecare judecător trebuie să dispună de posibilitatea reală de a-și îndeplini, fără intervenția nimănui, înaltele-i obligații ce decurg din principiile competenței, independenței și imparțialității, a căror respectare societatea e în drept să o aștepte din partea lor.

De aceea, în exprimarea de către judecători a opiniei proprii, un rol foarte important îl are conținutul acesteia, precum și necesitatea obiectivă de a o face cunoscută opiniei publice.

În evaluarea intereselor justiției, interese ce constau în menținerea autorității și imparțialității acesteia, e necesar să se țină cont:

- atât de dreptul și interesele societății de a dispune de informații importante pentru ea cu privire la funcționarea justiției ca instituție de cea mai mare importanță a societății democratice, pentru a se convinge că judecătorii își îndeplinesc înaltele lor obligații în conformitate cu misiunea ce le-a fost încredințată,

- cât și de abaterile admisibile de la punctul de echilibru al acestor interese, abateri ce nu trebuie să fie, însă, substanțiale.

În interviurile pe care le-am acordat mass-media în perioada campaniei electorale pentru alegerile deputaților Dumei de Stat a Federației Ruse, în perioada noiembrie-decembrie 2003, m-am referit la situația nesatisfăcătoare din sistemul judecătoresc, la încălcarea principiilor independenței, imparțialității și inamovibilității judecătorilor, a drepturilor și libertăților cetățenilor.

M-am bazat în aceste afirmații pe cunoștințele mele și experiența celor aproape 20 de ani de

activitate ca judecător, mai întâi în URSS, apoi în Federația Rusă, ca și pe opiniile altor judecători din Rusia.

M-am bazat, de asemenea, pe datele liber accesibile ale cercetărilor sociologice, opiniile experților și ale unor înalți demnitari ruși, sintezele și studiile realizate de diferite institute democratice, de Institutul de Cercetări Științifice de pe lângă Procuratura Generală a Federației Ruse, precum și pe numeroase publicații din mass-media.

Pentru a confirma că independența judecătorilor este încălcată, am adus ca exemplu intervenția ilegală a președintelui Judecătoriei Orășenești Moscova în instrumentarea dosarului penal în care P. Zaitsev, anchetator în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, era acuzat de abuz în serviciu, pe care l-ar fi comis, în opinia anchetei, în cadrul investigațiilor efectuate în dosarul penal privind contrabanda cu mobilă pentru centrele comerciale "Grand" și "Tri kita".

Am relatat, de asemenea, despre comportamentul unor funcționari ai Procuraturii Generale într-un dosar de mare corupție, în care am fost judecătoare.

Era exact acel caz, în care interesele societății cântăreau mai mult decât interesele corporative judecătorești de ocultare a informațiilor negative privind sistemul judecătoresc, deoarece situația critică în care se afla independența judecătorilor și încrederea cetățenilor în instanțele de judecată depășise toate limitele admisibile.

Intervențiile mele în mass-media au fost determinate de imposibilitatea de a discuta liber aceste probleme în interiorul comunității judecătorești, dată fiind dependența sa ierarhică de președintele Judecătoriei Orășenești Moscova. Scopul acestor intervenții a fost eliminarea unor fenomene inadmisibile și incompatibile cu o putere judecătorească independentă.

Intervențiile publice au fost pentru mine singura soluție pentru a atrage atenția opiniei publice, a celor mai înalți demnitari ai statului, ca și a organismelor comunității judecătorești și a judecătorilor de rând, asupra problemei presiunilor exercitate împotriva lor de către președinții instanțelor de judecată.

Dar ce ar avea nevoie societatea și judecătorii înșiși să se "adapteze" astfel și să se ocupe de simpla protejare a autorității puterii judecătorești, negând evidența și agravând astfel și mai mult situația prin conservarea acestor vicii ale sistemului judecătoresc?

Pentru a schimba radical situația, e necesară o analiză obiectivă a cauzelor respectivelor fenomene, crearea unui climat de intoleranță absolută față de ele chiar în cadrul corpului de judecători.

Iar pentru aceasta e necesară o dezbatere amplă și deschisă a acestor probleme de importanță socială, oricât de șocante și neplăcute ar fi ele.

2. Cum v-a influențat, în plan personal și profesional, parcurgerea procedurilor disciplinare, iar ulterior a procedurii la Curtea de la Strasbourg?

După interviurile pe care le-am acordat mass-media în legătură cu starea de lucruri necorespunzătoare din sistemul judecătoresc, am adresat Colegiului Superior de Calificare a Judecătorilor din Rusia (CSCJR) cererea privind tragerea la răspundere disciplinară a președintei Judecătoriei Orășenești Moscova (JOM) O.Egorova pentru încălcarea principiului independenței judecătorilor și intervenția în judecarea unui caz penal concret, legat de marea corupție.

Reacția președintei JOM și a anturajului acesteia a fost imediată.

Unul din adjuncții ei, și anume președintele Consiliului Judecătorilor din Moscova, a adresat Colegiului de Calificare a Judecătorilor din Moscova (CCJM), condus de un judecător al JOM – deci, tot de o persoana dependentă de președinta JOM, - solicitarea ca eu să fiu îndepărtată înainte de termen din funcția de judecător.

Pe 19 mai 2004, CCJM în baza Legii privind statutul judecătorilor și a Codului de Onoare al Judecătorului, m-a îndepărtat înainte de termen din funcția de judecător și mi-a retras calificarea de judecător clasa 1, invocând preținse motive discreditante pentru mine.

Afirmațiile mele din mass-media au fost calificate ca “detractând autoritatea puterii judecătorești în Federația Rusă”, iar acțiunile mele - ca acțiuni ce “discreditează onoarea și demnitatea judecătorilor”.

În hotărârea sa, Colegiul de Calificare a menționat: “*Urmare a faptului că judecătoarea Kudeshkina a comunicat informații ce nu corespund realității, a fost subminată convingerea societății civile că puterea judecătorească în Rusia este independentă și imparțială...*”

În octombrie 2004, Colegiul Judecătoresc pentru cazuri civile al JOM, încălcând principiul

jurisdicției, a luat în discuție cererea mea privind anularea hotărârii Colegiului de Calificare a Judecătorilor Moscova și a respins-o.

Considerând că JOM nu poate judeca într-un mod independent și imparțial cazul meu, deoarece cauza încetării prerogativelor mele au fost criticile pe care le-am exprimat la adresa președintei JOM și a situației din sistemul judecătoresc pe care îl conduce, eu și reprezentantul meu, avocata A. Panicheva, am înaintat, în repetate rânduri, solicitări în vederea strămutării cazului la Curtea Supremă a Federației Ruse.

Cu toate acestea, încălcându-se art. 19 alin. 1, art. 47 alin. 1 din Constituția Federației Ruse, și art. 27 alin. 1 pct. 1 al Codului de Procedură Civilă al Federației Ruse, aceste cereri au fost respinse.

La declarațiile noastre, că nimeni nu poate fi judecător în propriul dosar, judecătoarea JOM nu a avut nicio reacție. Instanța nu a dorit să discute în ședința de judecată problemele organizării interne a activității JOM și presiunile exercitate asupra judecătorilor, deși atât eu, cât și reprezentantul meu, am încercat să o convingem că e necesar ca aceste probleme să fie dezbătute împreună, deoarece în caz contrar va fi imposibil de pronunțat o hotărâre legală și justă în dosarul meu.

Respingând absolut toate solicitările mele și ale reprezentantului meu, instanța m-a privat de posibilitatea de a proba adevărul afirmațiilor mele, afirmații pe care am dorit și puteam să le demonstrez în cadrul procedurii de judecată.

În pofida acestui fapt, în hotărârea judecătorească judecătoarea a specificat: “*concluziile Colegiului de Calificare a Judecătorilor din Moscova că O. Kudeshkina a răspândit insinuări inventate și jignitoare la adresa judecătorilor (...) sunt justificate*”.

Colegiul Judecătoresc pentru Cazuri Civile al Curții Supreme a Federației Ruse a lăsat neschimbată decizia JOM și nu a dat curs cererii mele de casație.

În acest fel, dreptul meu la dreapta judecare a cazului de către o curte competentă, independentă și imparțială, constituită pe baza legii, nu a fost realizat în fapt.

Așa cum rezultă din hotărârea Colegiului de Calificare a Judecătorilor din Moscova și din hotărârile judecătorești, am fost sancționată disciplinar prin îndepărtarea înainte de termen din funcția de judecător pentru că în perioada

campaniei electorale mi-am exprimat opinia în legătură cu situația necorespunzătoare din sistemul judecătoresc, hotărârile respective neluând în considerare datele factuale ce au stat la baza afirmațiilor mele.

Acest tip de tragere la răspundere a fost o sancțiune aplicată strict pentru afirmațiile pe care le-am făcut în mass-media, și nu pentru răspândirea de informații false, deoarece respectivele afirmații erau singura bază pentru a fi trasă la răspundere disciplinară.

Existența în Legea privind statutul judecătorilor din Federația Rusă a unor norme ce limitează libertatea de exprimare a opiniei judecătorilor în scopul asigurării autorității puterii judecătorești, a fost percepută de organismele comunității judecătorești din Moscova ca fiind în sine temeiul obligatoriu și suficient pentru o astfel de limitare.

Deși Rusia a ratificat pe 30 martie 1998 Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, recunoscând prin aceasta jurisdicția Curții Europene în problemele legate de interpretarea și aplicarea Convenției, nici organismele comunității judecătorești din Moscova, nici instanțele de judecată rusești nu au luat în discuție și nu au clarificat aspectele legate de necesitatea unei atari intervenții într-o societate democratică, în ce măsură intervenția se întemeiază pe lege și dacă această intervenție a fost determinată de o necesitate imperioasă sub raport social.

În același timp, conform practicii precise a CEDO, această necesitate trebuie demonstrată în fiecare caz concret în parte.

Organismele comunității judecătorești din Moscova și organele judiciare rusești:

- nu au făcut diferența între faptele pe care le-am relatat și judecățile mele apreciative bazate pe date factive, date pe care am dorit și puteam să le prezint și să le demonstrez în cadrul procedurilor disciplinare și judiciare; această posibilitate nu mi-a fost însă acordată;

- nu au dat aprecierea corespunzătoare împrejurării că interviurile mele pentru mass-media consacrate unor probleme de importanță socială majoră au fost acordate în perioada campaniei electorale pentru alegerea deputaților Dumei de Stat a Adunării Federale a Federației Ruse.

În conformitate cu art. 3 al Protocolului nr. 1 al Convenției, în scopul realizării neîngrădite a libertății de expresie a candidatului, - ce constituie o componentă integrantă a unui regim democratic – dezbaterilor din timpul alegerilor trebuie să li se acorde o importanță specială, și

e necesar ca ele să beneficieze de un de apărare nivel superior.

În Rusia, însă, împrejurarea menționată a fost apreciată ca agravând răspunderea mea.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, căreia am fost nevoită să mă adresez după încercările nereușite de a găsi dreptatea și adevărul în instanțele rusești, a atras atenția asupra tuturor acestor probleme în hotărârea sa din 26 februarie 2009 în dosarul "*Kudeshkina c. Rusiei*".

Apelarea la CEDO mi-a ridicat nivelul profesional, deoarece am început să studiez legislația internațională, inclusiv Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, să cunosc problemele aplicării și interpretării Convenției, ca și jurisprudența Curții Europene.

În plus, contactele cu politicieni și juriști care se ocupă de problemele dreptului internațional, mi-au îmbogățit nu doar experiența profesională, ci și experiența de viață, ceea ce mi-a permis să rezist chiar și în situațiile cele mai dificile.

Mai mult, numai datorită Curții Europene a Drepturilor Omului, am avut posibilitatea să citesc nota privind rezultatele verificării efectuate de Colegiul Superior de Calificare a Judecătorilor din Rusia la sesizarea mea privind tragerea la răspundere disciplinară a președintei Judecătoriei Orășenești Moscova pentru intervenția ilegală în activitatea instanței judecătorești de realizare a justiției.

În Rusia nu mi s-a oferit această posibilitate, întrucât CSCJR mi-a respins în scris solicitarea de a cunoaște rezultatele verificării.

Analizând nota întocmită de O. Sviridenko, membru al CSCJR, persoana care a fost însărcinată să efectueze verificarea pe baza sesizării mele și a sesizărilor asesorilor, am avut un adevărat șoc, deși șoc e prea puțin spus.

După cum rezultă din notă, președinta Judecătoriei Orășenești Moscova O. Egorova a recunoscut în scris că mi-a luat cazul și l-a transmis altui judecător, invocând în acest scop diferite motive incoerente, nefondate pe nimic, și în mod vădit inventate, nebazate pe lege.

Cu toate acestea, președintele Curții de Arbitraj a orașului Moscova O. Sviridenko, cel care a efectuat controlul, a ajuns în mod inexplicabil la concluzia că președintele Judecătoriei Orășenești Moscova O. Egorova a încredințat cazul unui alt judecător deoarece "*Kudeshkina a plecat în concediu și aceasta [decizia] nu depășește competențele președintelui judecătoriei și nu contrazice legea*".

Pe ce bază inspectorul a ajuns la această concluzie?

De ce nici președintele CSCJR, nici președintele Curții Supreme a Rusiei nu au acordat nicio atenție acestor grave contradicții?

Hotărând să îmi ia dosarul penal, președintele JOM O. Egorova a încălcat principiile independenței, imparțialității și inamovibilității judecătorilor.

Acțiunile respective ale președintei JOM O. Egorova atestă încălcarea de către aceasta a art. 10 al Legii privind statutul judecătorilor din Federația Rusă, care prevede că „*orice intervenție în activitatea instanței judecătorești în efectuarea actului de justiție se pedepsește conform legii*”.

Cu toate acestea, pe 26 mai 2004 am primit din partea CSCJR un răspuns, din care reiese că președintele Curții Supreme a Rusiei V. Lebedev, luând cunoștință de rezultatele verificării, nu a găsit motive pentru a emite propunerea de a o sancționa disciplinar pe președinta JOM O. Egorova.

Așadar, concluziile false, nefondate, ale lui Sviridenko, cel care a efectuat verificarea, nu numai că au servit drept temei pentru anularea ilegală a prerogativelor mele de judecător, ci au permis președintei JOM O. Egorova să evite orice tragere la răspundere.

Să nu înțeleagă oare nici Colegiul Superior al Judecătorilor din Rusia, nici Curtea Supremă a Rusiei, că o astfel de verificare subminează autoritatea puterii judecătorești și a organismelor comunității judecătorești, și îi plasează pe judecătorii din Rusia într-o postură și mai dependentă și mai lipsită de apărare față de președinții judecătorilor, contribuind la corupția din sistemul judiciar?

Toate cele expuse confirmă și afirmațiile mele despre starea nesatisfăcătoare de lucruri din sistemul judiciar, despre încălcarea principiilor independenței, imparțialității și inamovibilității judecătorilor, a drepturilor și libertăților cetățenilor.

3. Ce consecințe a avut pentru dumneavoastră hotărârea CEDO?

Întrucât decizia Curții Europene a Drepturilor Omului nu a intrat în vigoare, ea nu a avut pentru mine, deocamdată, nicio consecință juridică.

Cu toate acestea, numeroși judecători, cunoștințe, dar și oameni pe care nu-i cunosc, m-au sunat pentru a mă felicita, mi-au scris, mi-au trimis sms-uri, în care și-au exprimat speranța că această decizie a CEDO va fi primul pas important în direcția unei independențe reale a judecătorilor, va contribui la însănătoșirea situației din sistemul judiciar din Rusia, va reduce

corupția și abuzurile birocrăției judecătorești.

Hotărârea Curții Europene este o mare victorie a tuturor cetățenilor Rusiei care au nevoie de o justiție independentă, imparțială și echitabilă, pe care adesea nu o găsim în Rusia. Este și motivul pentru care mulți sunt nevoiți să se adreseze Curții Europene a Drepturilor Omului.

Decizia mi-a adus o imensă satisfacție morală și profesională, deoarece a constituit pentru mine un model și un exemplu pentru felul în care trebuie motivate hotărârile și instrumentate cazurile legate de încălcarea drepturilor și libertăților cetățenilor garantate de Convenția Europeană, ce probleme și aspecte trebuie clarificate și cum trebuie ele evaluate.

Însă cel mai important este că decizia CEDO, după intrarea ei în vigoare – sper foarte mult – va fi baza pentru revizuirea hotărârilor judecătorești pronunțate în cazul meu în Rusia, întrucât prin hotărârea Curții Europene a fost stabilită încălcarea dreptului meu la liberă exprimare a opiniei garantat de art.10 al Convenției.

Conform art. 8 al Regulamentului Colegiilor de Calificare a Judecătorilor, Colegiul de Calificare a Judecătorilor Moscova poate reveni el însuși asupra propriei decizii în temeiul elementelor nou relevate. Sau o poate face Curtea Supremă a Rusiei. Sunt totuși conștientă cât de greu și complicat îmi va fi să obțin acest lucru. În afara diverselor cauze subiective, un obstacol poate fi absența în legislația procesuală a unor baze corespunzătoare stabilite normativ.

Dacă în legislația penală și cea de arbitraj una din bazele pentru revizuirea hotărârilor judecătorești ca urmare a unor împrejurări nou relevate sau noi, este constatarea de către CEDO a încălcării Convenției (art. 413 alin. 4 al Codului de Procedură Penală al Federației Ruse și art. 311 al Codului de Procedură de Arbitraj al Federației Ruse), în legislația procesuală civilă nu există asemenea temeiuri stabilite normativ (art. 392 al Codului de Procedură Civilă al Federației Ruse).

Acest aspect atestă că prevederile art. 392 al Codului de Procedură Civilă al Federației Ruse nu corespund principiului constituțional al egalității tuturor în fața legii și justiției, proclamat în art. 19 al Constituției Federației Ruse, deoarece îi plasează într-o situație inegală în fața legii și a instanței de judecată pe participanții la procesele penale și de arbitraj, pe de o parte, și pe participanții la procesele civile, pe de altă parte.

Aceasta situație din sistemul juridic din Rusia încalcă principiul supremației legii, care presupune egalitatea tuturor în fața legii și nediscriminarea – elemente fundamentale ale dreptului internațional și ale drepturilor omului, stipulate în art. 1 al Declarației universale a drepturilor omului, art. 26 al Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 14 al Convenției Europene privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 46 al Convenției, hotărârile Curții Europene sunt obligatorii și se transmit Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei, care supraveghează îndeplinirea lor.

Constatarea de către CEDO a încălcării normelor Convenției impune Rusiei obligații clare și precise.

În virtutea art. 46 par. 1 al Convenției, prima obligație este *“să pună capăt încălcării și să elimine consecințele ei, în scopul restabilirii, în măsura în care e posibil, a situației anterioare încălcării”*.

În practică, aceasta înseamnă ca pe lângă plata compensației bănești echitabile, fixate de CEDO, Rusia trebuie să adopte și alte măsuri, inclusiv așa numitele măsuri cu caracter individual și general pentru a preveni pe viitor încălcări ale Convenției similare celor constatate în decizia Curții.

Deși hotărârea pronunțată de CEDO pe **26 februarie 2009** în urma plângerii mele nu a intrat încă în vigoare, ea a avut deja un efect pozitiv pentru unii judecători din Rusia, ale căror prerogative au fost întrerupte înainte de termen ca urmare a unor așa numite fapte discreditante, dar în realitate pentru criticile la adresa situației din sistemul judiciar.

Pe **2 aprilie 2009**, Colegiul de Casație al Curții Supreme a Federației Ruse a anulat hotărârea Colegiului de Calificare a Judecătorilor din regiunea Volgograd, prin care au fost întrerupte înainte de termen prerogativele judecătoarei E. Guseva din cadrul Judecătoriei Raionului Central al orașului Volgograd, pentru că aceasta nu a dorit să „discute” cu președintele judecătoriei deciziile în cazurile pe care le instrumenta.

Pe **17 decembrie 2008** Curtea Supremă a Federației Ruse respinsese cererea înaintată de E. Guseva cu privire la anularea deciziei colegiului de calificare.

Pe **11 august 2009** după 6 ani de “calvar”, Curtea Supremă a Federației Ruse a repus-o în funcție pe fosta judecătoare a Tribunalului Regional Novosibirsk A. Filatova, ale cărei

prerogative au fost întrerupte ca urmare a criticilor sale la adresa situației din sistemul judecătoresc din regiunea Novosibirsk. Curtea Supremă a Rusiei a avut nevoie de 6 ani pentru a spune în hotărârea sa că *“Adresându-se diverselor organe ale puterii de stat în scopul apărării drepturilor și intereselor sale legitime, ca și a drepturilor judecătorilor, în legătură cu activitățile sale sociale, Filatova și-a realizat dreptul său constituțional”*.

Pe **28 februarie 2008**, Curtea Constituțională a Federației Ruse a adoptat hotărârea în urma verificării caracterului constituțional al dispozițiilor articolelor 6.1 și 12.1 din Legea privind statutul judecătorilor din Federația Rusă și ale articolelor 21, 22 și 26 din Legea privind organismele comunității judecătorești din Federația Rusă, în legătură cu plângerile unor cetățeni, inclusiv a lui A. Filatova, prin care a stabilit că acesteia i-au fost încălcate drepturile garantate de Constituția Federației Ruse privind libertatea gândirii și cuvântului, dreptul de a se adresa organelor de stat (art. 29 și 33), drepturi ce nu pot fi limitate de un act normativ corporativ.

Dar numai pe **11 august 2009**, la un an și jumătate după ce Curtea Constituțională a pronunțat hotărârea respectivă, A. Filatova a reușit să-și restabilească drepturile încălcate de instanță.

Sunt convinsă că rolul decisiv l-a avut aici hotărârea Curții Europene în cazul plângerii mele, deoarece A. Filatova adresase la rândul ei o plângere la CEDO în anul 2005.

Mai mult, ca urmare a problemelor serioase apărute în aplicarea Codului Eticii Judecătorești în vigoare, Consiliul Judecătorilor din Rusia a decis să fie elaborat proiectul unui nou Cod al Eticii Judecătorești, ținând cont inclusiv de hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului, între care și hotărârea din 26 februarie 2009 privind plângerea *“Kudeshkina c. Rusiei”*.

Fie numai și acest fapt arată ce importanță uriașă are această decizie a CEDO pentru judecătorii și cetățenii Rusiei. Iar aceasta înseamnă că Rusia se află cu un pas mai aproape de statul democratic de drept, că nu am irosit în zadar atâtea forțe, timp și sănătate, pentru ca în Rusia să fie respectate independența și imparțialitatea judecătorilor.

Interviu realizat de redacția RFJ cu sprijinul colaboratorilor Alexandr Beleavski și Ion Guzun
Traducere efectuată de Alexandr Beleavski